

Dưới đây là các mẫu bài văn Phân tích nhân vật ông đồ trong bài thơ Ông đồ của Vũ Đình Liên chương trình ngữ văn CD lớp 7 ngắn gọn nhất, mời các em học sinh cùng tham khảo.

Phân tích nhân vật ông đồ trong bài thơ Ông đồ của Vũ Đình Liên

1. Mở bài:

- Giới thiệu tác giả, tác phẩm: Bài thơ “Ông đồ” của Vũ Đình Liên là bài thơ tiêu biểu trong phong trào Thơ mới giai đoạn đầu.

- Khái quát hình ảnh ông đồ: Hình ảnh ông đồ là hình ảnh trung tâm của bài thơ, tuy nhiên, hình ảnh này có sự thay đổi lớn qua 2 giai đoạn: thời kì đặc ý và thời kì suy tàn.

2. Thân bài:

a. Hình ảnh ông đồ thời kì đặc ý

- Hình ảnh ông đồ xuất hiện trong thời gian “Tết đến xuân về”, khi “hoa đào nở”:

+ Ông đồ và hoa đào như một cặp hình ảnh báo hiệu mùa xuân đến, năm mới bắt đầu.

+ Cặp từ “mỗi năm... lại” như thể hiện sự xuất hiện của ông đồ vào mùa xuân như một việc quen thuộc, một điều đã trở thành thói quen, thường lệ của chính ông đồ và những người xung quanh.

+ Hình ảnh ông đồ với mực tàu giấy đỏ giữa chốn phố xá nhộn nhịp đã trở thành hình ảnh thân thuộc, là một phần không thể thiếu của ngày Tết truyền thống, in sâu vào tiềm thức của người dân Việt Nam.

- Ông đồ thời này là trung tâm của mọi sự chú ý bởi những nét “phượng múa rồng bay”, người người đều “tám tắc ngợi khen tài”.

⇒ Hình ảnh ông đồ tượng trưng cho một nét truyền thống văn hóa lâu đời của Việt Nam. Cả người thuê viết và người cho chữ đều đã và đang giữ gìn, phát huy nét truyền thống thanh cao, tao nhã và đầy văn minh ấy.

b. Hình ảnh ông đồ thời kì suy tàn

- Khung cảnh đìu hiu, vắng vẻ:

+ Cụm từ “mỗi năm mỗi vắng” thể hiện mức độ, không phải ông đồ và truyền thống cho chữ ngay lập tức bị lãng quên mà điều ấy diễn ra dần dần, theo thời gian mà ngày càng phai nhạt và biến mất.

+ Câu hỏi tu từ như một lời thốt lên đầy xót xa về sự thay đổi của xã hội, của lòng người.

- Hình ảnh ông đồ ngồi đơn độc, lạc lõng giữa đường phố tấp nập:

+ Giấy – “không thấm”, “mực” – “đọng trong nghiên sàu”, “lá” – “rơi trên giấy”... Một loạt các hình ảnh được miêu tả đều mang một nỗi buồn chung: nỗi buồn bị lãng quên.

+ Hình ảnh lá vàng rơi và mưa bụi như làm tăng thêm sự ảm đạm, gợi cảm giác ứa tàn, lạnh lẽo.

+ Tâm trạng ông đồ: buồn bã, chán nản, u uất, dường như tất cả đang nghẹn ứ lại, dồn nén và kết thành một khối sầu thảm muôn thuở.

+ Hình ảnh ông đồ lạc lõng giữa xã hội tượng trưng cho sự mai một của một nét văn hóa truyền thống, sâu hơn đó là sự xuống dốc của văn hóa xã hội, của lòng người đối với những giá trị truyền thống của dân tộc.

c. Mở rộng vấn đề

- Sự đối lập của hình ảnh ông đồ trong 2 khoảng thời gian khác nhau đã làm nổi bật lên tình cảnh đáng thương, đáng buồn của ông đồ. Ông bị xã hội bỏ rơi ngay trước mắt, vẫn nhưng “hoa tay”, “nét vẽ” ấy, vẫn ông đồ già ấy, vẫn khung cảnh ấy, nhưng lòng người đã đổi thay.

- Qua đó, ta thấy được tấm lòng đồng cảm, thương xót của tác giả đối với không chỉ ông đồ mà sâu hơn, đó là đối với cả một giá trị truyền thống của dân tộc. Đó chính là cảm hứng nhân đạo và niềm hoài cổ đặc trưng trong thơ của Vũ Đình Liên.

3. Kết bài:

- Khái quát lại hình ảnh ông đồ: Hình ảnh ông đồ là đại diện cho một lớp người đang tàn tạ cũng như những giá trị truyền thống đang bị lãng quên.

- Liên hệ và đánh giá: Qua đó thể hiện niềm cảm thương của tác giả trước sự tha hóa của xã hội và nỗi tiếc nhớ cảnh cũ người xưa.

Phân tích nhân vật ông đồ trong bài thơ Ông đồ của Vũ Đình Liên

Nếu sức mạnh của thơ nằm ở khả năng gợi cảm và truyền cảm của nó thì có thể coi “ông đồ” của Vũ Đình Liên là một bài đầy chất thơ. Ít có bài thơ nào ngắn ngủi chỉ có năm khổ ngũ ngôn như thế mà để đọng lại một ấn tượng thấm thía, gợi lên cả một hoài niệm ngậm ngùi đến như vậy. Nỗi ngậm ngùi về một nét đẹp truyền thống đã mất đi. Nỗi cảm thương cho một lớp người lỗi thời dù đã chìm lịm dần vào dĩ vãng. Đó là nội dung chính của tâm trạng nhân vật trữ tình trong bài thơ *Ông đồ*. Đó cũng là đặc điểm khiến cảm hứng nhân văn này đọng bền, in sâu vào tâm trí bạn đọc, càng về sau này hình như càng giàu sức ngân vang hơn. Có phải nhân vật ông đồ ở đây cũng tương tự một cổ vật, mà thời gian càng trôi, giá trị càng lớn?

Ta thấy trong cảm hứng của Vũ Đình Liên có hai nốt lớn: sự cảm phục thích thú trước vẻ đẹp chữ nghĩa ông đồ, và nỗi cảm thương man mác trước "cái di tích tiêu tụy đáng thương của một thời tàn" - như chính lời tác giả tự bộc lộ.

Lòng cảm phục của nhà thơ hướng về những nét chữ “Nư phượng múa rồng bay” của một bút pháp có “hoa lay”. Những nét “phượng múa rồng bay” ấy đủ khiến mọi người “tắm tắc ngợi khen tài”, và chinh phục luôn cả nhà thơ. Vẻ đẹp ấy trên nền cảnh “hoa đào nở” ứng với thời tiết gợi cảm đầu năm và trong không khí xuân về Tết đến, càng như được hòa quyện thêm một hơi men cuốn hút.

Nhưng sự cảm phục ấy ở đây chỉ như một tiền đề, một nguyên nhân phát sinh nỗi buồn liếc hoài cổ, rất thấm đậm trong bài. Càng ngợi khen, cảm phục bao nhiêu về đẹp “phượng múa rồng hay” kia, nhà thơ càng buồn nhớ băng khuâng bấy nhiêu trước cảnh hiu quạnh chợ chiều mỗi năm mỗi vắng - người thuê viết nay đâu? Đặc biệt hai dòng thơ sau mang một sức mạnh tâm tình, một sắc thái “thi lại ngôn ngoại” đầy dư vị, ôm ba:

Giấy đỏ buồn không thắm,

Mực đọng trong nghiên sâu...

Thật là những hình ảnh có hồn, những dòng thơ chứa chất tâm sự. Nói là cái buồn của giấy, kì thật là nỗi xót xa của người trước cảnh phai tàn của cái đẹp. Nói là mực đọng trong nghiên, chỉ là một cách thể hiện nỗi sầu thương trước một hiện tượng đáng trân trọng đang sắp tiêu vong.

Đến hai khổ thơ cuối bài thơ, tình cảm của tác giả hướng hẳn về con người đã tạo ra vẻ đẹp trên kia. Hình ảnh ông đồ vẫn ngồi đó, nhưng hầu như bị quên lãng hẳn, đến nỗi “qua đường không ai hay” mới đáng buồn, tội nghiệp làm sao! Chỉ còn “lá vàng rơi trên giấy” trong khi “ngoài kia mưa bụi bay” như muốn vùi kín, xoá nhoà đi tất cả vẻ đẹp đáng trân trọng của một thời. Cả một lớp người quá “đắt”! Cả một nếp sinh hoạt văn hoá đặc sắc không còn.

Cuối cùng, bóng dáng những ông đồ đã mất hẳn. Họ đã mất một mẫu người “xưa”. Tiếng gọi hồn “những người muôn năm cũ” ấy, có thể tác giả chỉ nhằm vào một thế hệ đã hết thời. Nhưng ta vẫn nghĩ nỗi cảm thương, lòng tiếc nuối mong mỏi đó không chỉ dành cho những ông đồ mà còn dành cho cả những nét đẹp văn hoá cổ truyền đang bị mất dần. Nỗi tiếc nhớ mong mỏi đó trong những năm gần đây ngày càng gặp được nhiều hơn những nỗi niềm đồng vọng của thế hệ hôm nay ý thức hướng về nguồn. Những dịp Tết mới rồi, cùng với việc phục hồi các lễ hội dân gian; một số nơi như Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh còn tổ chức triển lãm thư pháp, “cho chữ” ở Văn Miếu... Hỡi tác giả hài thơ bất hủ *Ông đồ*, bây giờ cũng đã thành “người muôn năm cũ” ở thế giới bên kia! Giấy đỏ mấy năm nay đã thắm lại rồi; mực lại lỏng lánh trong nghiên cho khóa tay phóng bút những vẻ đôi mừng xuân khi hoa đào nở đấy, Người có vui chăng?

